

Handläggare: Krisztina Buki Tornbjörk
Telefon: 08-508 21 079

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2012-11- 22

Remiss om tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS - remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Lars Arvidsson
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

I syfte att valfrihetssystemet ska bli så konkurrensneutralt som möjligt vad gäller priser och andra förutsättningar för utförarna, har Socialförvaltningen förtydligat vissa regler avseende ersättning och kvalitetskrav samt förtydligat att dessa regler gäller alla regiformer inom valfrihetssystemet.

Ändringar föreslås på de punkter som gäller tomgångsersättning vid uppsägning av plats, öppettider för daglig verksamhet, momskompensation, matkostnader på daglig verksamhet, ersättning till korttidshem samt lokalschabloner.

Förvaltningen instämmer i förslagen vad gäller bland annat momskompensation, lokalschabloner och matkostnader. På en del punkter, så som öppettider för daglig verksamhet och tomgångsersättning ställer sig förvaltningen kritisk till förslagen .

Avseende andra punkter anser förvaltningen att det behövs ytterligare förtydliganden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av verksamhetsområdet äldre och funktionsnedsatta. Samverkan har skett i rådet för funktionshinderfrågor den 15 november och samma dag också i förvaltningsgruppen.

Bakgrund

Den 1 juli 2009 infördes valfrihet inom LSS-verksamheterna i Stockholms stad och den 1 september 2009 började LOV, Lagen om valfrihetssystem tillämpas vid upphandling av Bostad med särskild service för barn och ungdom, bostad med särskild service för vuxna, korttidshem för barn, ungdomar och vuxna samt daglig verksamhet.

Branschrådet för utförare av enskild regi, som har tecknat LOV-avtal med staden har uppmärksammat såväl stadsledningskontoret som socialförvaltningen på ett antal frågor som rör konkurrensneutralitet.

Ärendet

Socialförvaltningen har förtydligat vissa regler avseende ersättning och kvalitetskrav samt förtydligat att dessa regler gäller alla regiformer inom valfrihetssystemet. Vidare har Socialförvaltningen föreslagit vissa tillägg och förtydliganden som ska föras in i avtal och förfrågningsunderlag.

De ändringar och tillägg som förslås i regelverket syftar till att valfrihetssystemet ska bli så konkurrensneutralt som möjligt vad gäller priser och andra förutsättningar för utförarna.

Socialförvaltningen föreslår att följande tillägg och förtydliganden ska gälla;

- *Uppsägning av plats/tomgångsersättning*
Utförare av boende och daglig verksamhet, oavsett regiform, erhåller ersättning med följande tillägg: *75 % av beviljad ersättningsnivå, från den dag platsen sägs upp fram till att en plats tas i anspråk, dock maximalt*

under 30 dagar. För utförare av bostad med särskild service för vuxna utgår minst 14 dagars tomgångsersättning.

- *Öppettider daglig verksamhet*
Socialförvaltningen föreslår att ”Utföraren ska kunna erbjuda den enskilde daglig verksamhet 8 timmar per dag vid heltid, mellan kl. 08.00-16.00 och vid behov mellan 07.00 – 17.00. Den dagliga verksamheten ska ha öppet alla vardagar under hela året, undantaget två vardagar, en på våren och en på hösten, för personalens planering av verksamheten. Utbildning, konferenser, personalmöten och semester får inte påverka verksamhetens kvalitet och öppettider”.
- *Momskompensation*
Socialförvaltningen föreslår att andra kommuner inte erhåller momskompensation. Vid fakturering ska 5,4 % dras av från den debiterade totalsumman.
- *Kostnad för mat – daglig verksamhet*
Socialförvaltningen föreslår efter samråd med stadsledningskontorets juridiska avdelning, följande konstruktion för kost vid daglig verksamhet:
 - *Avgiften för den enskilde, 26 kr./dag, tas bort*
 - *Utföraren ska, enligt avtal, fortsatt vara skyldig att erbjuda lunch till de deltagare som så önskar. Detta gäller framförallt den traditionella dagliga verksamheten, där det finns deltagare som inte själva kan ombesörja sin egen lunch.*
 - *Utföraren har rätt att ta ut ett skäligt pris av de deltagare som begärt att bli serverade lunch. Priset för lunch ska regleras genom avtal med staden.*
 - *Som en konsekvens för föreslagna förändringar bör ersättningen till utförare av daglig verksamhet ses över. Idag ingår ersättning för lunch i nivåersättningen.*
- *Ersättning – korttidshem för barn, ungdomar och vuxna*
Närmast anhörig/god man bokar vistelse hos utföraren i enlighet med den omfattning som anges i beställningen. Om plats endast utnyttjas del av dygn debiteras halv dygnskostnad. Utföraren ska omgående meddela beställaren om en boende avlidit. Dödsdagen räknas som uppsägningsdag.

Ersättning utgår med 75 % av beviljad ersättningsnivå, från det att platsen sägs upp till att en plats tas i anspråk, dock maximalt under 30 dagar.

- *Lokalschablon*
Socialförvaltningen föreslår att en djupare analys genomförs för att klarlägga omfattningen av verksamheter som inte har lokalkostnader samt vilka kostnadsmässiga konsekvenser detta får för staden. I analysen måste också klarläggas hur eventuella åtgärder kan hanteras i resursfördelningssystemet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ställer sig positiv till flertalet förändringar i regelverket. Bland annat är det rimligt att momscompensationen för kommunala utförare tas bort då kommunala verksamheter inte är momspliktiga till skillnad från privata utförare. Likaså instämmer förvaltningen i förslaget om en kartläggning av dagliga verksamheters lokalkostnader då det i dagsläget ser väldigt olika ut. Syftet är att de ekonomiska förutsättningarna ska vara lika för alla verksamheter.

Vad beträffar förslaget om att daglig verksamhet ska ha öppet alla vardagar om året, med undantag för en planeringsdag på våren och en på hösten, anser förvaltningen att det inte är rimligt att genomföra den begränsning som föreslås. En sådan förändring skulle inskränka i verksamhetens möjlighet att själva planera arbetet utifrån verksamhetens aktuella behov. För att upprätthålla god kvalitet behövs tid för planering och fortbildning och det bör åtminstone omfatta fyra dagar om året. När på året dessa dagar ska förläggas bör också kunna beslutas av verksamheten som då har att ta hänsyn till verksamhetens innehåll och målgrupp.

Vidare ser förvaltningen svårigheter för de mindre verksamheterna att kunna hålla de öppettider som föreslås i ärendet, det vill säga 8.00 till 16.00 samt 07.00 till 17.00. Om verksamheterna ska hålla öppet dessa tider, kräver det att personal finns på plats innan samt efter den utsatta tiden. Personalen behöver en förberedelse tid innan brukarna anländer och likaså en tid efter att brukarna har gått hem. I praktiken innebär det att personalen måste arbeta i olika skift, för att inte överskrida åtta timmars arbetsdag. Förvaltningen anser förslaget är mer anpassat till storskaliga verksamheter som har större möjligheter att anpassa sina personalresurser.

Vad beträffar öppettider mellan 07.00 och 17.00 anser förvaltningen att det inte kan vara så många brukare som vill ha mer än åtta timmars daglig verksamhet, åtminstone i sådana arbetsinriktade dagliga verksamheter som Socialstyrelsen kräver ska finnas. För mindre verksamheter bör det finnas möjlighet till flexibilitet avseende den föreslagna öppettiden.

Vidare ställer sig förvaltningen positiv till den föreslagna ändringen av kosthantering inom daglig verksamhet, men ser det som beaktningsvärt att priset för lunch, för de brukare som vill ha det, sätts i en rimlig relation till brukarens habiliteringsersättning.

Vad beträffar förslaget om ersättning till korttidshem, *Om plats utnyttjas del av dygn debiteras halv dygnskostnad*, anser förvaltningen att ett förtydligande bör göras av vad som anses vara en del av dygn.

Förslaget om att 75 procent ersättning utgår i maximalt 30 dagar vid uppsägning av plats på daglig verksamhet tills platsen tas i anspråk, förefaller alltför kort. Praxisen kring förmedlingen av nya platser kan innebära en lång process, där enbart en brukare i taget blir anvisad plats med lång tidsrymd som följd innan svar har inkommit från den aktuella brukaren. Ett alternativ skulle kunna vara att se över förmedlingsprocessen, om det går att effektivisera den. Detsamma gäller förmedlingen av bostad med särskild service för vuxna.

Förvaltningen anser vidare att ett förtydligande behöver göras avseende skrivningen *För utförare av bostad med särskild service för vuxna utgår minst 14 dagars tomgångsersättning*. En specificering av när ersättning kan utgå i mer än 14 dagar.

Bilaga

Remiss: *Tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS.*